

Minianalyse

Hvem er det pædagogiske personale i daginstitutionerne?

Hovedresultater

Det pædagogiske personale i daginstitutionerne har en afgørende betydning for vores yngste børns læring, udvikling og trivsel (EVA & VIVE, 2023). Fra forskning ved vi, at dygtigt og nærværende personale med stærke pædagogiske kompetencer kan skabe trygge og udviklende børnefællesskaber. Indførelsen af lovkravet om minimumsordninger, der officielt trådte i kraft 1. januar 2024, har intensiveret fokus på kvaliteten og sammensætningen af det pædagogiske personale. De senere år har desuden budt på ny viden og flere debatter om kvaliteten i vores daginstitutioner, og en række aktører har blandt andet peget på betydningen af at få mere pædagogisk faglighed i daginstitutionerne og samtidig påpeget, at rekrutteringen af uddannet personale er blevet sværere. Analysen her giver ny viden om udviklingen i antal og baggrunde for det pædagogisk personale i vores daginstitutioner.

Hovedresultater om det pædagogiske personale i de kommunale daginstitutioner

- Antallet af fastansat pædagogisk personale er steget støt siden 2019.
- 65 % af det fastansatte pædagogiske personale i kommunale daginstitutioner har i 2022 en pædagogisk uddannelse.
- Fra 2012 til 2022 er andelen af pædagogisk uddannede steget med 3 procentpoint.
- Daginstitutioner i hovedstadskommunerne har i gennemsnit 60 % uddannet pædagogisk personale, mens landkommuner har 71 %.
- Knap hver tredje pædagogmedhjælper (30 %) har gymnasiet som højest fuldførte uddannelse i 2022.
- Pædagogmedhjælpere med grundskolebaggrund arbejder flere år i daginstitutionerne end dem med gymnasial baggrund.
- 40 % af pædagogmedhjælpere med gymnasial baggrund læser en anden uddannelse end pædagogisk i løbet af to år.

Kontakt /

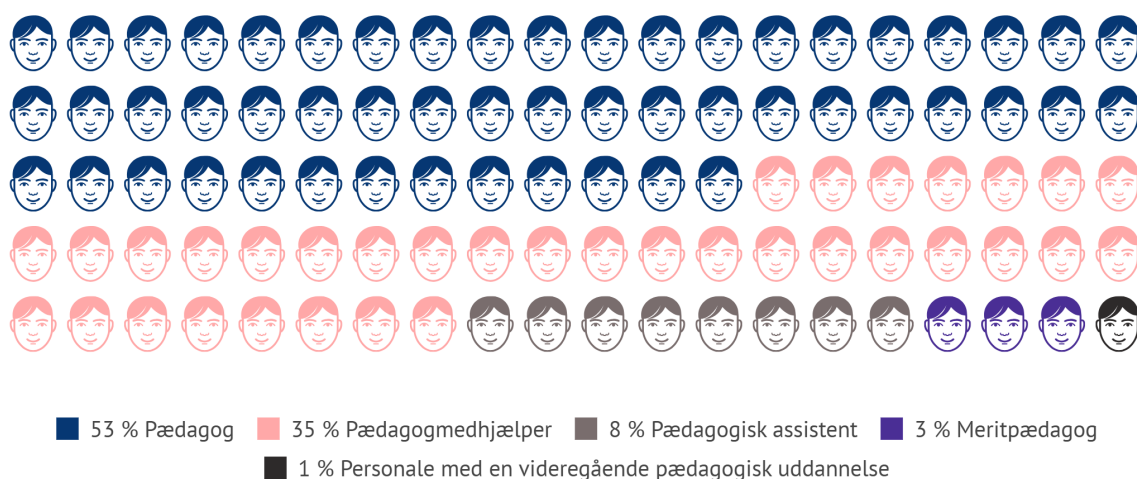
Freja Ditte Jakobsen
Konsulent
fdj@eva.dk

65 % af det fastansatte pædagogiske personale har en pædagogisk uddannelse

I kommunale daginstitutioner består det fastansatte pædagogiske personale af en bredt sammensat gruppe med forskellige uddannelsesbaggrunde. Samlet set har 65 % af det fastansatte pædagogiske personale i de kommunale daginstitutioner en pædagogisk uddannelse i 2022. Ud af de 65 % har 53 % en ordinær pædagogisk uddannelse, 3 % en meritpædagoguddannelse, 8 % en uddannelse som pædagogisk assistent og 1 % en videregående pædagogisk uddannelse. De resterende 35 % er pædagogmedhjælpere uden pædagogisk uddannelse.

Grafik 1

Det fastansatte pædagogiske personale fordelt på uddannelsesbaggrunde, 2022

Kilde: EVA på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

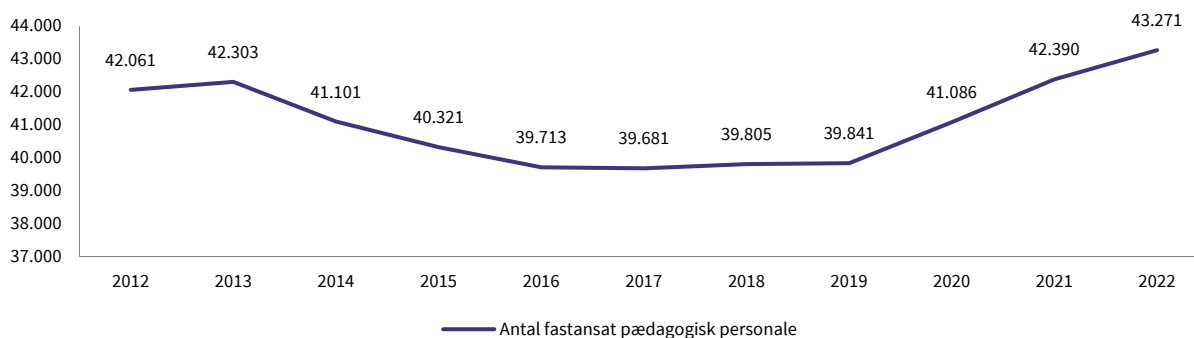
Note: N = 43.271 fastansat pædagogisk personale. Blandt "pædagogmedhjælpere" indgår også personer, der er i gang med en pædagogisk uddannelse. De studerende udgør omkring 8 % af pædagogmedhjælperne. Deres uddannelsesstatus er opgjort pr. 30. november 2022.

Antallet af fastansat pædagogisk personale er steget støt siden 2019

Udviklingen for det samlede antal pædagogiske personale på tværs af forskellige uddannelsesgrupper viser en lille stigning i perioden 2012-2022 på 1.210 personer. Det dækker over et fald fra 2013 til 2017, hvor antallet af pædagogisk personale faldt fra 42.303 til 39.681. Efter 2017 begynder antallet af pædagogisk personale at stige en smule, og fra 2019 går udviklingen støt opad, hvor det i 2022 ender på 43.271.

Figur 1

Udvikling i antallet af fastansat pædagogisk personale fra 2012-2022

Kilde: EVA på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Note: N = 39.681-43.271 fastansat pædagogisk personale i kommunale daginstitutioner, 2012-2022.

Andelen af pædagogisk uddannede er steget 3 procentpoint siden 2012

I perioden 2012 til 2022 er pædagogmedhjælperes andel af det samlede fastansatte pædagogiske personale faldet med 3 procentpoint fra 38 % til 35 %. Det dækker over et fald i andelen af fastansatte pædagogmedhjælperer mellem 2012 til 2019, hvorefter der er sket en lille stigning. I antal er der tale om en ændring fra 15.835 i 2012 til 15.206 i 2022.

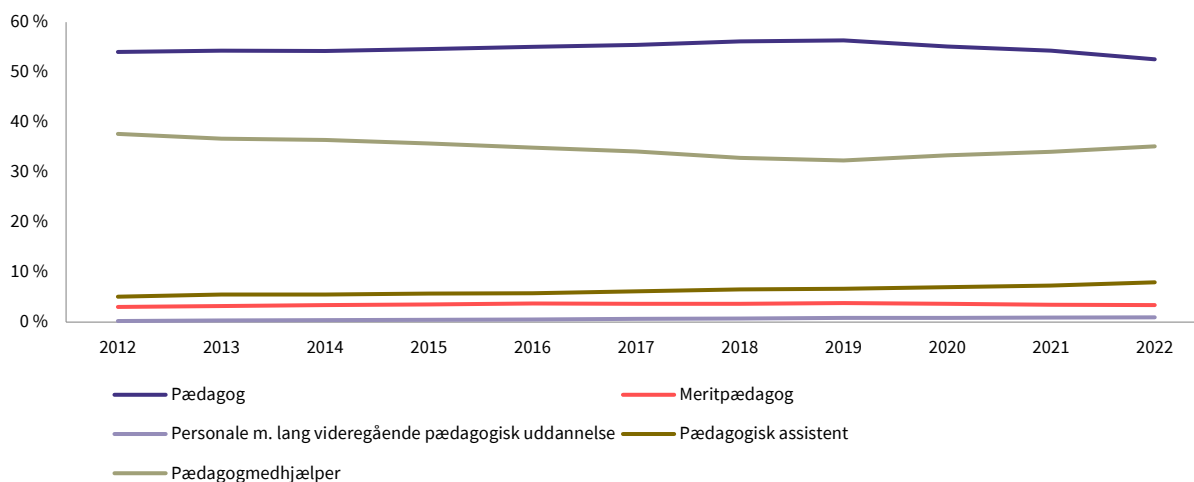
Ser vi på pædagoger, meritpædagoger, pædagogiske assistenter og personale med en videregående pædagogisk uddannelse som en samlet gruppe, er andelen steget med 3 procentpoint fra 2012 til 2022. Det dækker dog over varierende udviklinger i de forskellige pædagoggrupper.

De pædagogiske assistenter er den gruppe, som er vokset mest. Andelen er steget fra 5 % i 2012 til 8 % i 2022. I antal er dette en stigning fra 2.340 til 3.444, svarende til en stigning på 47 % i perioden. Meritpædagoger ligger på samme niveau i 2022 som 2012 med 3 % af det fastansatte pædagogiske personale. Andelen af uddannede pædagoger er i samme periode faldet fra 54 % til 53 %, mens personale med en videregående pædagogisk uddannelse er steget fra 0 % til 1 %. Selvom sidstnævnte fremstår som en forholdsvis lille ændring, dækker det over en markant stigning i antal fra 91 i 2012 til 412 i 2022. Dvs. at antallet af det fastansatte personale i daginstitutionerne, som har en videregående pædagogisk uddannelse, er steget med 353 %.

Figur 2 viser udviklingen i sammensætningen af det fastansatte pædagogiske personale.

Figur 2

Udvikling i sammensætning af det fastansatte pædagogiske personale i kommunale daginstitutioner

Kilde: EVA på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Note: N = 39.681-43.271 fastansat pædagogisk personale i kommunale daginstitutioner, 2012-2022.

Knap hver tredje pædagogmedhjælper har gymnasiet som deres højest fuldførte uddannelse

35 % af de fastansatte pædagogiske personale består af pædagogmedhjælpere. Knap hver tredje af disse (30 %) har gymnasiet eller tilsvarende som højest fuldførte uddannelse i 2022. Det dækker over en markant udvikling fra 2012, hvor andelen kun udgjorde 16 %. Gruppen er således næsten fordoblet i perioden.

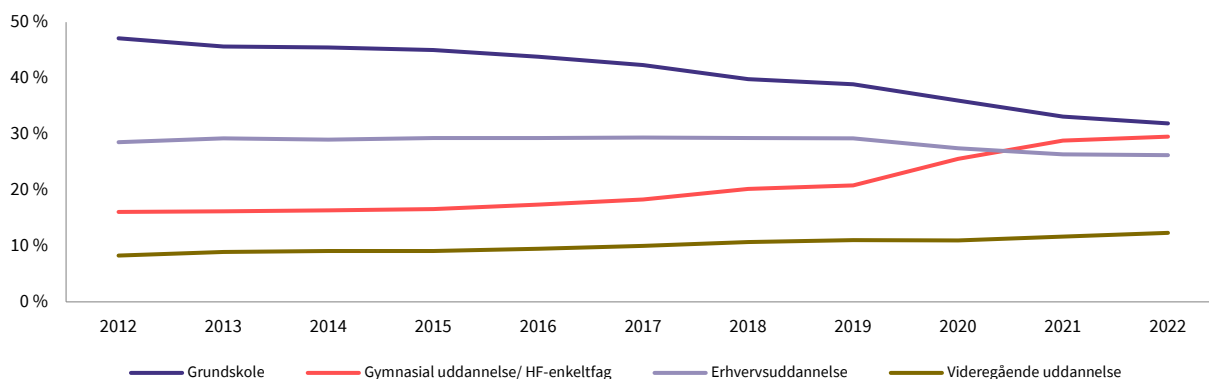
Pædagogmedhjælpere med grundskolen som højest fuldførte uddannelse udgør den største andel på 32 %. Udviklingen for denne gruppe har dog været nedadgående siden 2012, hvor 47 % af alle pædagogmedhjælperne i landets daginstitutioner havde grundskolen som højest fuldførte uddannelse. Det svarer til et fald på næsten en tredjedel.

Tæt på hver fjerde (26 %) pædagogmedhjælper har i 2022 en erhvervsuddannelse som højest fuldførte uddannelse, mens lidt over hver tiende (12 %) har en videregående uddannelse. Udviklingen i andelen af erhvervsuddannede er faldet en smule siden 2019, mens andelen af pædagogmedhjælpere med en videregående uddannelse er steget fra 2012 til 2022.

Figur 3 viser pædagogmedhjælpernes højest fuldførte uddannelse.

Figur 3

Højeste fuldførte uddannelser blandt fastansatte pædagogmedhjælpere

Kilde: EVA på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Note: N = 12.882– 15.835 fastansatte pædagogmedhjælpere i perioden 2012-2022.

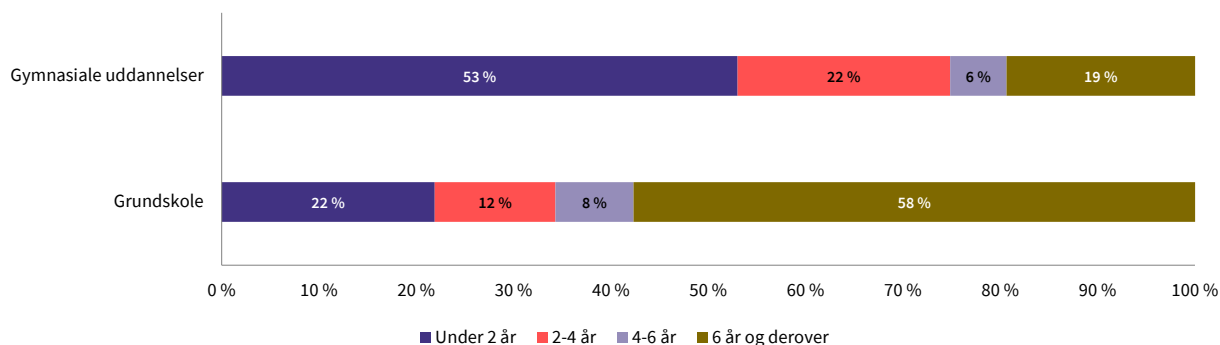
Pædagogmedhjælpere med grundskolebaggrund arbejder flere år i daginstitutionerne end dem med gymnasial baggrund

Der er stor forskel på, hvor lang tid pædagogmedhjælpere arbejder inden for det pædagogiske område. I 2022 havde over halvdelen (53 %) af pædagogmedhjælperne med gymnasial baggrund under to års anciennitet i daginstitutionerne. Det samme gælder for lidt over en femtedel (22%) af pædagogmedhjælperne med grundskolebaggrund. Til sammenligning er andelen af pædagogmedhjælperne, som har over seks års anciennitet i daginstitutioner, 19 % blandt dem, som har en gymnasial baggrund, og 58 % blandt dem med grundskolebaggrund.

Pædagogmedhjælperne med en grundskolebaggrund har i gennemsnit 3 års erfaring, mens pædagogmedhjælperne med en gymnasial baggrund i gennemsnit har 1,9 års erfaring. Den samlede gruppe af pædagogmedhjælperne har i gennemsnit 2,7 års anciennitet.

Figur 4

Anciennitet inden for det pædagogiske område blandt pædagogmedhjælpere, 2022

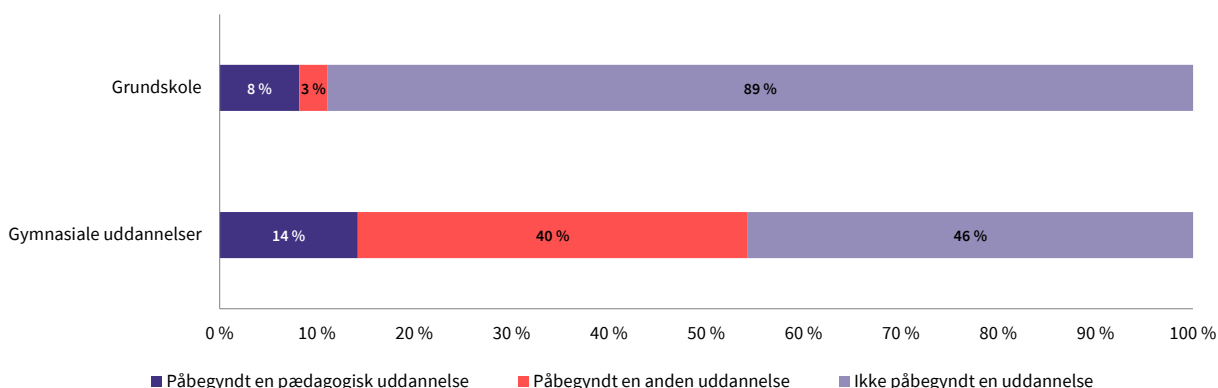
Kilde: EVA på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Note: N=9.342 fastansatte pædagogmedhjælpere med en gymnasial uddannelse eller en grundskoleuddannelse som højest gennemførte uddannelse. Bemærk, at det dækker over den samlede anciennitet, de har tilegnet sig inden for det pædagogiske område i perioden 2012-2022. Derfor tælles anciennitet fra før 2012 ikke med i opgørelsen.

40 % af pædagogmedhjælpere med gymnasial baggrund læser en anden uddannelse end pædagogisk i løbet af to år

Ud af de pædagogmedhjælpere, som var fastansat i en kommunal daginstitution i 2020, kan der ses forskellige udviklinger, ift. om de påbegynder en uddannelse. Blandt dem med grundskolebaggrund har 11 % påbegyndt en uddannelse inden for to år, mens 89 % ikke har. De 11 % dækker over, at 8 % vælger en pædagogisk uddannelse, mens 3 % vælger en uddannelse inden for et andet fagområde. Blandt dem med gymnasial baggrund har 54 % påbegyndt en uddannelse inden for to år, mens 46 % ikke har. De 54 % dækker over, at 14 % vælger en pædagogisk uddannelse, mens 40 % vælger et andet fagområde.

Figur 5
Påbegyndt uddannelse i løbet af to år

Kilde: EVA på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Note: N = 8.433 fastansatte pædagogmedhjælpere i 2020 med gymnasial eller grundskolebaggrund. Uddannelsesstatus er målt pr. 30. september 2023.

Daginstitutioner i hovedstadskommunerne har i gennemsnit 60 % uddannet pædagogisk personale, mens det er 71 % i landkommuner i 2022

Der er stor variation mellem kommunerne i andelen af pædagogisk uddannet personale i daginstitutionerne.

Landkommunerne har både den laveste (31 %) og højeste andel (81 %) af pædagogisk uddannet personale i daginstitutionerne i 2022.

Ser vi på den gennemsnitlige fordeling af uddannet pædagogisk personale på baggrund af kommunetyper for samme periode, ser det en smule anderledes ud. I hovedstadskommunerne har 60 % af det fastansatte pædagogiske personale i gennemsnit en pædagogisk uddannelse. Til sammenligning ligger gennemsnittet for pædagogiske personale i landkommunerne på 71 % og storbykommunerne på 70 %. Oplandskommunerne og provinskommunerne placerer sig i midten, hvor hhv. 64 % og 66 % af personalet i gennemsnit har en pædagogisk uddannelse.

Sammenholder vi andelen af uddannet pædagogisk personale med antal indskrevne børn i 2022, har hovedstadskommunerne i gennemsnit 27.728 indskrevne børn i alderen 0-5 år i daginstitutionerne, mens landkommunerne i gennemsnit har 21.977 indskrevne børn.

Kommunetyper

Danmarks kommuner kan på baggrund af antal indbyggere i kommunernes største by og tilgængelighed i arbejdspladser inddeles i fem grupper:

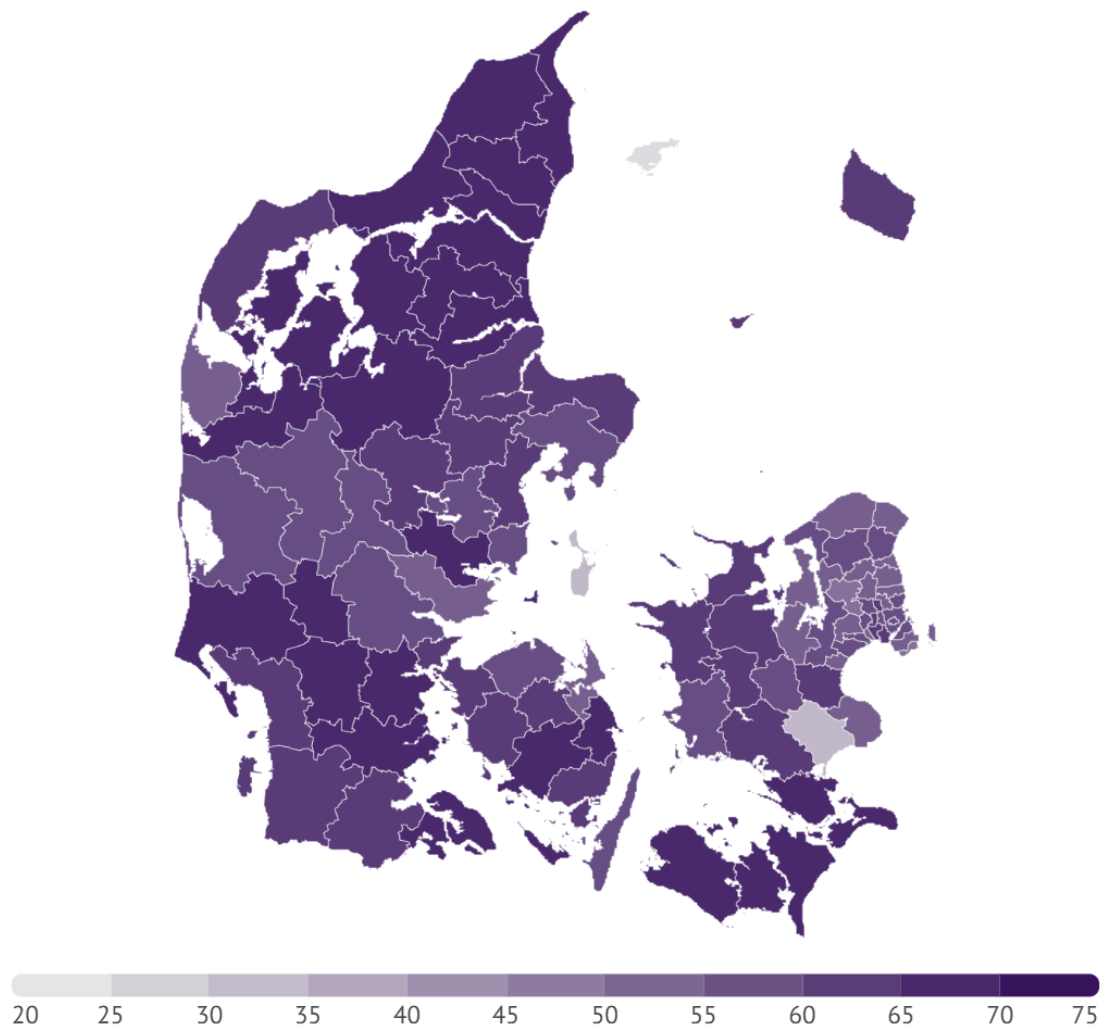
1. Hovedstad
2. Storby
3. Provins
4. Opland
5. Land.

Inndelingen sikrer en sammenlignelig karakteristik af de forskellige kommuner, som tager højde for geografiske variationer.

Kilde: DST, 2018.

Grafik 2

Andelen af pædagogisk personale fordelt på kommuner, 2022

Kilde: EVA på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Note: Kun pædagogisk personale, der er fastansat i kommunale daginstitutioner i 2022, er inkluderet. Fastansat inkluderer pædagogisk personale, der har arbejdet to tredjedele af et årsværk i 2022. De kommuner, der er markeret med hvid, har ikke noget personale til at indgå i figuren. N = 43.271 fastansat pædagogisk personale, 2022.

Lille overvægt af fastansatte pædagogmedhjælpere i vuggestuer sammenlignet med børnehaver og aldersintegrerede institutioner

Det pædagogiske personales uddannelsesbaggrund varierer kun lidt på tværs af institutionstyper. De største variationer findes i andelen af uddannede pædagoger, som er størst i børnehaver (59 % af det fastansatte personale) og mindst i aldersintegrerede institutioner (53 %). Andelen af medhjælpere er størst i vuggestuer (37 % af det fastansatte personale) og lavest i børnehaver (32 %).

Grafik 3

Det pædagogiske personales uddannelsesbaggrund fordelt på institutionstyper, 2022

	Vuggestuer	Børnehave	Aldersintegreret
	54 % pædagoger	59 % pædagoger	53 % pædagoger
	37 % pædagog-medhjælpere	32 % pædagog-medhjælpere	36 % pædagog-medhjælpere
	4 % pædagogiske assistenter	6 % pædagogiske assistenter	7 % pædagogiske assistenter
	3 % meritpædagoger	3 % meritpædagoger	4 % meritpædagoger
	1 % videregående pædagogisk uddannelse	0 % videregående pædagogisk uddannelse	1 % videregående pædagogisk uddannelse

Kilde: EVA på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Note: N = 43.271 fastansat pædagogisk personale, 2022.

Faktaboks – pædagogiske uddannelser

Pædagog

Pædagoguddannelsen er en professionsbachelor, som kvalificerer til arbejde med børn, unge og voksne i forskellige pædagogiske miljøer som daginstitutioner, fritids- og ungdomsklubber, skoler, specialinstitutioner, bo- og dagtilbud m.fl. Pædagoguddannelsen udbydes på 25 institutioner og varer 3 ½ år. Den består både af teoretiske moduler på en professionshøjskole og praktikforløb i pædagogiske institutioner. Uddannelsen giver mulighed for specialisering inden for tre retninger: dagtilbudspædagogik, skole- og fritidspædagogik eller social- og specialpædagogik.

Adgangskravet er en gymnasial eksamen, relevant erhvervsuddannelse med dansk C, naturfag C og engelsk D, herunder uddannelsen som pædagogisk assistent, eller anden adgangsgivende eksamen med fire gymnasiale enkeltfag: dansk A, engelsk B, samfundsfag C samt ét valgfrit fag på C-niveau.

Meritpædagog

Meritpædagoguddannelsen er en særligt tilrettelagt pædagoguddannelse, som giver personer med forudgående pædagogisk erfaring mulighed for at opnå professionsbacheloren på kortere tid (typisk to-tre år, hvis vedkommende er over 25 år, og fem år, hvis vedkommende er under 25 år). Den forudgående erfaring er meritgivende og erstatter dele af uddannelsen. Uddannelsen består både af moduler på en professionshøjskole og kan have praktikforløb af skiftende karakter.

Adgangskravet er enten en gymnasial eksamen eller anden relevant erhvervsuddannelse, herunder social- og sundhedsassistentuddannelsen og uddannelsen til pædagogisk assistent. Personer uden en adgangsgivende eksamen kan få foretaget en individuel kompetencevurdering (IKV).

Pædagogisk assistent

Uddannelsen til pædagogiske assistent er en erhvervsuddannelse, som kvalificerer til det pædagogiske arbejdsmarked, bl.a. dagtilbud 0-6 år, skole- og fritidsområdet, det specialiserede socialområde samt ældreområdet. Uddannelsen udbydes på SOSU-skoler og professionshøjskoler og blev i 2023 udbudt 31 steder i Danmark.

Uddannelsen består af tre delforløb: grundforløb 1, grundforløb 2 og hovedforløbet. Hovedforløbet er opdelt i skoleundervisning og oplæring (praktik). Uddannelsens varighed afhænger af elevens alder, erhvervs erfaring og eventuel tidligere uddannelse. Det er også muligt at tage uddannelsen som EUX-forløb, hvilket varer 4 år. Hvis uddannelsen ikke tages som EUX-forløb, har den en maksimal varighed på 3 år og 1 ½ måned, hvilket gælder for unge under 25 år, der starter uddannelsen mindre end 2 år efter folkeskolen.

Adgangskravet er folkeskoleeksamen med mindst 2,0 i gennemsnit i dansk og matematik.

Kilde: ug.dk.

Sådan har vi gjort

Analyserne er baseret på registerdata om det fastansatte pædagogiske personale i kommunale daginstitutioner. Dagplejere samt pædagogisk personale i private og selvejende institutioner samt skole- og fritidsområdet indgår således ikke i analyserne.

Der bliver taget udgangspunkt i fastansat personale. Fastansatte er defineret som pædagoger, pædagogiske assistenter og pædagogmedhjælpere, der har været ansat som pædagogisk personale i mindst to tredjedele af et årsværk. Den del af det pædagogiske personale, der har begrænsede ansættelser, herunder fx pædagogstuderende i praktik, pædagogmedhjælpere, der er ansat i en begrænset tidsperiode, eller vikarer, der har et begrænset timetal, vil derfor ikke være en del af vores population. Derfor er andelen af pædagoguddannede større, når vi opgør personalesammensætningen på baggrund af andelen af det fastansatte personale, end hvis vi havde opgjort den på baggrund af det samlede personale. Vi fokuserer på det fastansatte personale for at sikre, at vi ser på det mere stabile personale med flere timer i daginstitutioner.

Se metodeappendiks for yderligere information om data og populationsafgrænsning.

Danmarks Evalueringsinstitut
– analyser, redskaber og udvikling, der styrker uddannelser og
dagtilbud.

Danmarks
Evalueringsinstitut

+45 35 55 01 01
eva@eva.dk
www.eva.dk

© 2025 Danmarks Evalueringsinstitut
Citat med kildeangivelse er tilladt
Publikationen er kun udgivet i elektronisk form på: www.eva.dk

ISBN (www) 978-87-7182-783-5